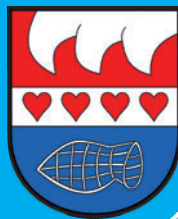
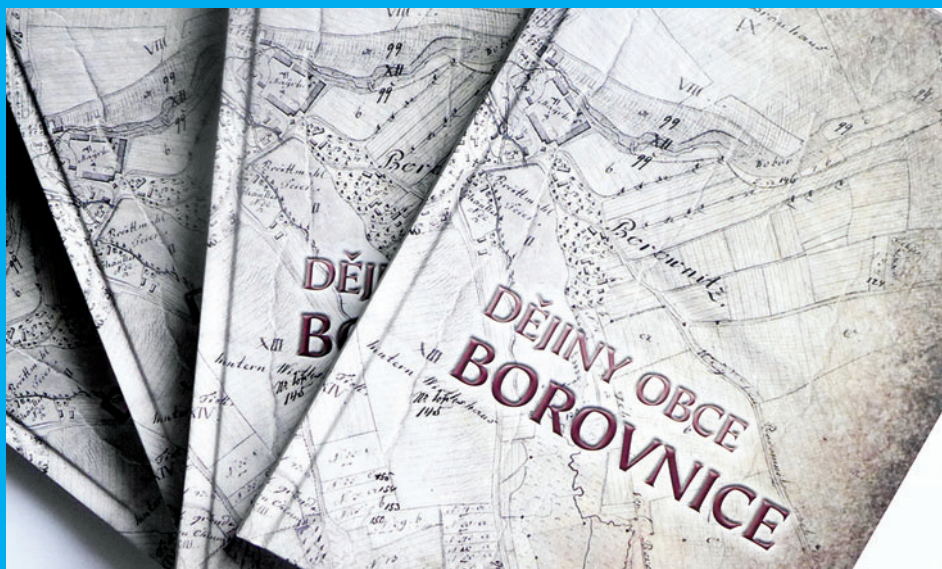
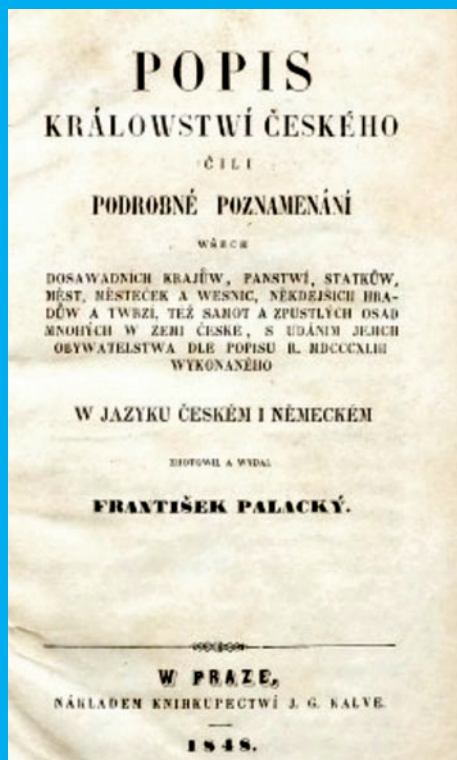
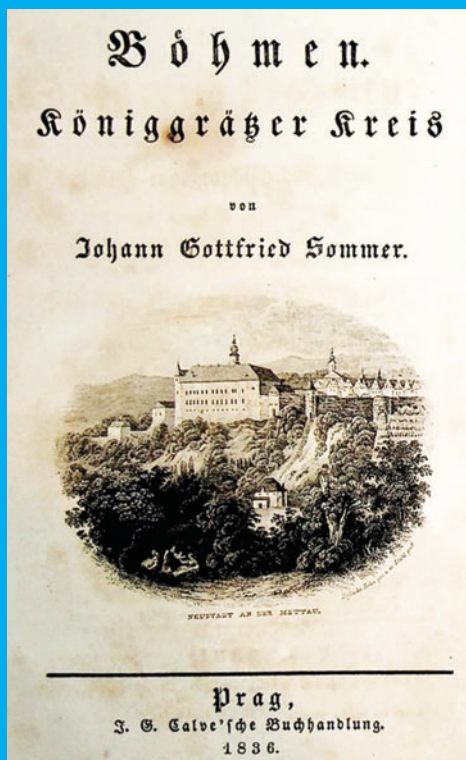

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

JAK ŠEL ČAS – VÝVOJ POČTU OBYVATEL A DOMŮ

JAK ŠEL ČAS – VÝVOJ POČTU OBYVATEL A DOMŮ

Když jsme v letech 2014–2016 připravovali **knihu Dějiny obce Borovnice**, zajímal nás mimo jiné **demografický vývoj sídel, která tvoří současnou obec**. Nyní, pět let po vydání knihy, kterou lze stále na obecním úřadě zakoupit, **uvádíme statistiku domů a obyvatel dotaženou do současnosti**.

Pro historickou statistiku obce jsme použili následující zdroje:

1/ Soupis poddaných podle víry z roku 1651 – ohledně počtu obyvatel je dobře vypovídající, protože církev potřebovala v rámci postupující rekatolizace zmapovat, kdo je katolík a kdo ne. U nekatolíků se navíc zapisovalo, zda je naděje na jejich obrat ve víře. Vrchnosti neměly důvod k nějakému zatajování, protože nešlo o berní soupis. Jedná se tedy o spolehlivý pramen, který historikové s oblibou využívají. Soupis byl navíc vydán tiskem jako edice, takže jde o pomůcku dostupnou v každém okresním archivu (*Soupis poddaných podle víry, edice, 1. sv., Hradecko – Bydžovsko 1., Praha, Státní ústřední archiv, 2000*).

2/ Pro rok 1790 nám poskytl údaje **Jaroslav Schaller** (*1738 †1809), piaristický kněz a autor monumentálního šestnáctisvazkového díla *Topografie království českého*. V 15. svazku, který je věnován tehdejšímu Královéhradeckému kraji, jsou údaje o počtu domů (*Schaller, J.: Topographie des Königreichs Böhmen, XI., Prag – Wien, 1789, XV., Prag – Wien, 1790*).

3/ Další čísla, tentokrát z roku 1836 a kromě statistiky domů i s počtem obyvatel, uvádí ve svém sedmáctisvazkovém popisu Království českého **Johann Gottfried Sommer** (*1782 †1848). Královéhradecko je zpracováno ve 4. svazku (*Sommer, J. G.: Das Königreichs Böhmen, IV., Prag, Calve, 1836*).

4/ V roce 1848 vyšlo také česky psané dílo popisující Království české. Autorem je **František Palacký** (*1798 †1876) historik a později přední osobnost české politiky, společenského a vědeckého života. Bohužel tu chybí údaje pro osadu na Homoli (*Palacký, Fr.: Popis Království českého, Praha, J. G. Kalve, 1848*).

5/ Statistiku od r. 1869 do r. 1980 jsme zpracovali podle vynikající archivní pomůcky, kterou kdysi pro potřeby státní správy vydal rychnovský okresní archiv (*Juza, J. – Šrom, J.: Správní vývoj okresu Rychnov nad Kněžnou, Rychnov n. Kn., SOkA, 1982*). Dalším užitečným zdrojem informací s přesahem až do nedávné

doby je *Historický lexikon obcí České republiky - 1869–2015, Český statistický úřad, 2015*, dostupný na webu https://www.czso.cz/csu/czso/iii-pocet-obyvatel-a-domu-podle-kraju-okresu-obci-a-casti-obci-v-letech-1869-2011_2015.

6/ Pro léta nedávná a dobu současnou nám posloužila statistika počtu domů a obyvatel vedená na obecním úřadu.

VÝVOJ POČTU DOMŮ A OBYVATEL

rok	část obce	počet obyvatel	počet domů
1651	Borovnice	152	23
	Rájec	35	9
	Přestavlky	46	7
	<i>(v Borovnici a Přestavlkách jsou jako domy počítány též zámky a dvory a jejich obyvatelé byli započítáni do počtu obyvatel)</i>		
1790	Borovnice a Homole	—	40
	Rájec	—	21
	Přestavlky	—	18
1836	Borovnice	296	49
	Homole	90	13
	Rájec	181	28
	Přestavlky	158	29
1848	Borovnice	271	50
	Rájec	171	21
	Přestavlky	183	29
1869	Borovnice	303	51
	Homole	—	—
	Rájec	150	29
	Přestavlky	179	29
1880	Borovnice	349	52
	Homole	49	9
	Rájec	177	29
	Přestavlky	193	29
1890	Borovnice	318	53

	Homole	57	9
	Rájec	180	29
	Přestavlky	208	28
1900	Borovnice	310	53
	Homole	46	9
	Rájec	161	29
	Přestavlky	208	28
1910	Borovnice	328	54
	Homole	33	9
	Rájec	162	28
	Přestavlky	169	28
1921	Borovnice	312	55
	Homole	46	9
	Rájec	158	28
	Přestavlky	171	28
1930	Borovnice	255	59
	Homole	48	9
	Rájec	138	30
	Přestavlky	135	31
1937	Borovnice a Homole	303	68
	Rájec a Přestavlky	273	61
1950	Borovnice	238	58
	Homole	30	10
	Rájec	120	29
	Přestavlky	123	35
1961	Borovnice	234	—
	Homole	33	—
	Rájec	101	—
	Přestavlky	135	—
1970	Borovnice	195	54
	Homole	31	9
	Rájec	108	30
	Přestavlky	125	30

1980	Borovnice	167	53
	Homole	24	6
	Rájec	114	27
	Přestavlky	101	33
1991	Borovnice	169	68
	Homole	14	8
	Rájec	117	33
	Přestavlky	115	39
2001	Borovnice	143	71
	Homole	16	9
	Rájec	87	31
	Přestavlky	125	44
2010	Borovnice	150	78 (28 ch.)
	Homole	13	10 (4 ch.)
	Rájec	81	35 (10 ch.)
	Přestavlky	145	51 (12 ch.)
2015	Borovnice	128	81 (30 ch.)
	Homole	7	10 (7 ch.)
	Rájec	98	43 (11 ch.)
	Přestavlky	151	52 (14 ch.)
2020	Borovnice	151	84 (30 ch.)
	Homole	10	10 (5 ch.)
	Rájec	117	48 (10 ch.)
	Přestavlky	130	52 (15 ch.)

Poznámka:

Od roku 2010 je v závorkách uveden podíl rekreačních objektů, chalup. To např. znamená, že koncem r. 2020 (tj. v současné době) v Borovnici stojí 84 domů, z toho je 30 chalup.

PaedDr. Ladislav Miček

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Kostel Panny Marie Bolestné na Homoli je přes zimní období až do Velikonoc uzavřen.

První mše v kostele Panny Marie Bolestné na Homoli se bude konat ve dne 4. dubna 2021 ve 14:30 hodin a poté každých čtrnáct dní.

HŘBITOV

– Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v zimním období otevřeny od 8:00 do 16:00 hodin**, na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob.

Děkujeme.

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice
Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“
e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Borovnici.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí
tel.: **493 815 763**, 734 559 876, www.Borovnice.info,
e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

INFORMACE PRO OBČANY

OBEC BOROVNICE

Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí • tel. 734 559 876
www.borovnice.info • e-mail: obec@borovnice.info

S ÚČINNOSTÍ ODE DNE 27. 12. 2020

OBECNÍ ÚŘAD PŘIJÍMÁ NÁSLEDUJÍCÍ OPATŘENÍ:

- Úřední hodiny obecního úřadu pro veřejnost:
 - pondělí 9 – 11 hodin a 14 – 17 hodin,
 - středa 9 – 11 hodin a 14 – 17 hodin.
- Je **doporučeno** využívat úřední hodiny k osobnímu kontaktu pouze **v neodkladných záležitostech**, ideálně po předchozí telefonické domluvě a sjednání schůzky na konkrétní čas, aby bylo zamezeno shlukování osob v budově obecního úřadu.
- Pro platby místních poplatků je preferován převod na bankovní účet obce.
- V ostatních záležitostech je preferován i nadále písemný či telefonický kontakt. Kontakty naleznete na webových stránkách obce nebo v obecním zpravodaji.
- **Osobní návštěva obecního úřadu je možná pouze při dodržení zvýšených hygienických opatřeních**, tj. s ochranou dýchacích cest (respirátor, rouška, ústenka, šátek) a po dezinfekci rukou při vstupu do budovy (dezinfekce je k dispozici v zádveří). Zároveň žádáme, aby do budovy obecního úřadu nevstupovaly osoby s respiračními obtížemi.
- **Herny stolního tenisu v Borovnici a Rájci jsou uzavřeny.**

VÝŠE POPLATKŮ NA ROK 2021

Komunální odpad **600,- Kč/rok** za osobu trvale žijící
600,- Kč/rok za rekreační objekt

Poplatek za psa

- a) za prvního psa **100,- Kč**
 b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele **100,- Kč**
 c) za psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu, anebo poživatel sirotčího důchodu **100,- Kč**
 d) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele, kterým je osoba podle písm. c) tohoto ustanovení **100,- Kč**

Výběr poplatků proběhne během měsíce ledna a února v těchto místech:

Borovnice - obecní úřad **vždy v úředních hodinách**
 Nebo převodem na účet č.ú.: **1240071339/0800**

Poplatky za **osoby trvale žijící** musí být uhrazeny jednorázově nejpozději **do konce února 2021**. Poplatek za **rekreační objekt** musí být uhrazen jednorázově nejpozději **do 31. května 2021**.

SVOZOVÝ PLÁN ODPADU NA ROK 2021 PRO OBEC BOROVNICE

EKOLA České Libchavy
 Marius Pedersen Group

DRUH ODPADU	ČETNOST SVOZŮ ZA ROK	SVOZOVÝ DEN	ČÍSLO TÝDNE
SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD	26X	PÁTEK	2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52
PLAST A TETRAPACK	TERMÍN DLE OBJEDNÁNÍ OÚ		
PAPÍR	4X	PÁTEK	12, 24, 36, 48
SKLO	BÍLÉ	4X	STŘEDA 8,21,34,47
	BAREVNÉ	4X	STŘEDA 8,21,34,47
BIO	NEPROVÁDÍ SE		
MOBILNÍ SVOZ "N" ODPADU	NEPROVÁDÍ SE		

DAVY TURISTŮ MOHOU NA HORÁCH TŘÍDIT ODPADY DO SPECIÁLNÍCH TŘIKOŠŮ

České a moravské hory v posledních týdnech zaplavily davy návštěvníků a turistů. Bohužel například v Krkonoších a Beskydech po některých zůstává velké množství odpadu odhozené mimo kontejnery a koše. To i přesto, že lidé mohou v mnoha horských střediscích odpady nově třídit do speciálních tříkošů přistavených u parkovišť, výchozích míst na túry nebo u výdejních okének.

Foto: Tříkoše, Autor: Třídíme na sněhu

Sedm desítek designových „tříkošů“ doplnilo v horských resortech od loňského roku síť tradičních velkých barevných kontejnerů na třídění odpadů. Menší speciální koše na plasty, papír a směsný odpad jsou díky projektu společnosti EKO-KOM s názvem Třídíme na sněhu umístěny přesně tam, kde vzniká odpad z obalů, ale kam se zároveň nedostanou těžká svozová auta. Tříděný odpad z tříkošů je tak svážen ve spolupráci s lyžařskými areály například skútry nebo rolbami.

Tříkoše mají samy o sobě motivovat ke třídění odpadů, protože jsou téměř celé včetně výplňových pytlů vyrobeny z recyklovaných plastů. Jejich patentovaná konstrukce je navíc vyrobena tak, aby odolala náročným zimním horským klimatickým podmínkám. Před uvedením do provozu byly pilotně testovány například na krkonošské Černé hoře nebo na hoře Slavník v resortu Dolní Morava. V současnosti mohou návštěvníci využívat tříkoše kromě Krkonoš a Králického Sněžníku také v Krušných horách, Orlických horách, Jeseníkách, Beskydech, Javornících, ale také v Novém Městě na Moravě.

Ředitel komunikace Autorizované obalové společnosti EKO-KOM si chování zodpovědných třídících návštěvníků hor zatím pochvaluje: „Přestože síť tříkošů v českých a moravských horách stále ještě rozšiřujeme, od uvedení do provozu již do nich lidé vytřídili přes dvacet dva tun plastů a papíru. Očekáváme však ještě větší zájem, protože jakmile to epidemiologická situace dovolí, podpoříme třídění v zimních areálech promo akcemi a brožurkami v infocentrech a pokladnách. Zájemci již nyní najdou informace o třídění na horách na Facebooku, Instagramu a webu tridimenasnehu.cz.“

PODĚKOVÁNÍ

Letošní Tříkrálová sbírka byla velkým otazníkem, ale také velkým překvapením. Do poslední chvíle jsme věřili, že ji budeme schopni zorganizovat ve stejném formátu jako v uplynulých letech. Nakonec se tato představa rozplynula a tak přišel velký otazník, zda dokážeme oslovit naše pravidelné dárce a podporovatele z minulých let v on-line prostředí. O to více náš potěšilo, když jsme zjistili, že se k lidem naše prosba o podporu a příspěvek do Tříkrálové sbírky opravdu dostala. Lidé se ptali, chodili, přispívali. Když jsme nemohli přijít my, lidé přišli za námi.

Vybraná částka v Rychnově nad Kněžnou a jeho okolí byla nakonec nádherných **388 270 Kč** (statické kasičky a online kasička). Je to přibližně třetina sbírky minulé a pro nás velké a milé překvapení.

Děkuji všem dárčům, lidem, kteří se podíleli na propagaci a roznáškách letáků, místním koordinátorům, starostům i pracovníkům městských a obecních úřadů. A také všem lidem, kteří byli ochotni nechat Tříkrálovou kasičku u sebe v obchodě.

Výtěžek Tříkrálové sbírky 2021 bude použit podle schváleného záměru na obnovu vybavení Stacionáře sv. Františka v Rychnově nad Kněžnou pro seniory a lidi s mentálním a kombinovaným postižením. Dále poputuje pomoc k rodinám s více dětmi ve městě a regionu, rodinám s postiženým dítětem a rodinám v nouzi. Část výtěžku bude také poskytnut Sdružení Neratov, na realizaci humanitárních projektů v Indii v oblasti Bangalore-Karnataka a Belgaum a na pomoc při mimořádných situacích a zmírnění dopadů pandemie COVID-19.

Mgr. Ondřej Barabáš

Výsledky statických kasiček v jednotlivých obcích

Borohrádek	12 081,00 Kč	Osečnice	3 084,00 Kč
Borovnice	2 600,00 Kč	Pěčín	7200,00 Kč
Byzhradec	5 100,00 Kč	Polom	3 986,00 Kč
Častolovice	20 940,00 Kč	Potštejn	3 455,00 Kč
Černíkovice	28 560,00 Kč	Rybná nad Zdobnicí	2 728,00 Kč
Doudleby nad Orlicí	2 548,00 Kč	Rychnov nad Kněžnou	48 218,00 Kč
Hřibiny-Ledská	2 320,00 Kč	Rokytnice v Orl. h.	9 818,00 Kč
Chleny	4 405,00 Kč	Skuhrov nad Bělou	9 058,00 Kč
Javornice	5 910,00 Kč	Slatina nad Zdobnicí	10 237,00 Kč
Kostelec nad Orlicí	15 557,00 Kč	Solnice	19 623,00 Kč
Krchleby	5 700,00 Kč	Synkov-Slěmeno	640,00 Kč
Lhoty u Potštejna	1 445,00 Kč	Třebešov	9 880,00 Kč
Lično	9 446,00 Kč	Vamberk	28 740,00 Kč
Lukavice	2 324,00 Kč	Voděřady	10 690,00 Kč
Vrbice	7 344,00 Kč		

www.trikralovasbirka.cz
www.facebook.com/trikralovasbirka

PŘÍZNÁNÍ K DANI Z NEMOVITÝCH VĚCÍ A SILNIČNÍ DANI PODÁTE AŽ DO KONCE BŘEZNA 2021

Ministerstvo financí přistoupilo k prominutí příslušenství daně z nemovitých věcí a daně silniční. Fakticky se tím termín podání daňového přiznání k těmto daním odsouvá pro všechny daňové subjekty z 1. února na 1. dubna 2021, a to bez rizika sankcí z prodlení. Na 1. dubna 2021 se bez rizika sankce posouvá také povinnost silniční daň uhradit. Splatnost daně z nemovitých věcí je standardně až do 1. června 2021. Cílem rozhodnutí je s ohledem na pokračující dopady šíření pandemie Covid 19 omezit osobní návštěvy finančních úřadů i provozoven poštovních služeb.

V souvislosti s přetrvávajícími protiepidemickými opatřeními platí od 4. ledna 2021 na Finančním úřadě pro Královéhradecký kraj a jeho územních pracovištích omezené úřední hodiny, a to v pondělí od 8:00 hod. do 13:00 hod. a ve středu od 12:00 hod. do 17:00 hod.

Pracovníci jsou připraveni poskytnout informace na níže uvedených kontaktech:

ÚzP v Hradci Králové, U Koruny 1632, 500 02 Hradec Králové **495 852 111**

ÚzP v Jičíně, Havlíčkova 56, 506 14 Jičín **493 542 111**

ÚzP v Náchodě, Tyršova 49, 547 01 Náchod **491 418 111**

ÚzP v Rychnově nad Kněžnou, Jiráskova 1497, 516 01

Rychnov n. K. **494 505 111**

ÚzP v Trutnově, Slezská 166, 541 01 Trutnov **499 801 111**

Územní pracoviště v optimalizovaném režimu 2+2 zůstávají do 22. ledna 2021 dočasně uzavřena. V Královéhradeckém kraji se jedná o:

Územní pracoviště v Novém Bydžově (volejte ÚzP v Hradci Králové)

Územní pracoviště v Jaroměři (volejte ÚzP v Náchodě)

Územní pracoviště v Broumově (volejte ÚzP v Náchodě)

Územní pracoviště ve Dvoře Králové nad Labem (volejte ÚzP v Trutnově)

Územní pracoviště v Nové Pace (volejte ÚzP v Jičíně)

Územní pracoviště v Hořicích (volejte ÚzP v Jičíně)

Územní pracoviště v Kostelci nad Orlicí (volejte ÚzP v Rychnově nad Kněžnou)

Tiskopisy přiznání k dani z nemovitých věcí a k dani silniční jsou kromě podatelny dostupné také na internetových stránkách Finanční správy:

<https://www.financnisprava.cz/cs/danove-tiskopisy/databaze-aktualnich-danovych-tiskopisu>.

STALI JSTE SE OBĚTÍ TRESTNÉHO ČINU?

„V minulosti jsem se seznámila s mužem, který byl v té době ve vězení. Chtěla jsem mu jen pomoci, ale pak jsem se do něj zamilovala. Postupně ode mě vylákal skoro všechny mé úspory. Po propuštění z vězení mě vmanipuloval do situace, kterou jsem se rozhodla řešit sebevraždou. Náhodný chodec mi zachránil život. Za obrovské podpory rodiny, blízkých přátel a lidí z poradny pro oběti trestných činů jsem opět našla sama sebe.“ Tereza, 45 let.

Oběti trestného činu se může stát každý. Nelze spoléhat na štěstí a myslet si, že „To se mi stát nemůže“. Častou reakcí oběti může být otázka „Proč se to stalo právě mně?“ Pak následují pocity lítosti, sebeobviňování a pocit opuštěnosti. Reakcí na závažné trestné činy bývá ztráta iluze bezpečného světa. Ta může vyústit v psychické problémy jako jsou zhoršená schopnost vnímání, špatná interpretace poskytovaných informací, zhoršená schopnost řídit svůj život, dlouhodobá úzkost a neustálý strach.

Každý člověk je v prožitku traumatu neopakovatelný. V důsledku ztráty sebeúcty a duševní stability dojde u obětí trestného činu ke snížení schopnosti řešit vzniklé problémy. Důležité je mít někoho, kdo umí pomoci. Obrovskou podporou bývají blízké osoby a odborníci, kteří vrací oběti trestných činů zpátky do života. V poradně Bílého kruhu bezpečí vám poskytneme právní informace, psychologické a sociální poradenství a praktické rady a informace. Nabízíme bezpečný prostor a podporu při ventilaci svých oprávněných emocí, srozumitelné informace o právech obětí trestných činů a rady, jak na tato práva dosáhnout. Dále vám můžeme pomoci zhodnotit aktuální situaci a stanovit si nezbytné kroky k nápravě škod, vč. znovuoobnovení pocitu bezpečí.

Pokud jste se vy nebo vaši blízcí stali obětí trestného činu, můžete se obrátit na pobočku Bílého kruhu bezpečí v Pardubicích. Poradna sídlí v Pardubicích, Tř. 17. listopadu 237 (Dům služeb). Kontaktní telefon je 732 923 462 nebo můžete volat na celorepublikovou nonstop Linku pomoci obětem kriminality a domácího násilí 116 006.

SZeŠ a SOU CHKT KOSTELEK NAD ORLICÍ

MATURITNÍ A UČEBNÍ OBORY:

Agropodnikání (41-41-M/01)

čtyřletý maturitní

Zemědělec - farmář (41-51-H/01)

tříletý učební

Mechanik elektrotechnik (26-41-L/01)

čtyřletý maturitní

Elektromechanik

pro zařízení a přístroje (26-52-H/01)

tříletý učební

**V přijímacím řízení v maturitních oborech Agropodnikání
a Mechanik elektrotechnik je stanovena
jednotná přijímací zkouška z českého jazyka a matematiky.**

Termíny konání přijímacích zkoušek 1. kola:

1. termín: 12. 4. 2021

2. termín: 13. 4. 2021

1. náhradní termín: 12. 5. 2021

2. náhradní termín 13. 5. 2021

**V oborech Zemědělec – farmář a Elektromechanik chladicí a klimatizační
techniky a tepelných čerpadel probíhá přijímací řízení bez přijímací
zkoušky.**

Termín podávání přihlášek pro 1. kolo přijímacího řízení: do 1. 3. 2021

Způsob podávání přihlášek:

- poštou doporučeně na adresu školy
- osobně na sekretariát školy
- datovou schránkou

adresa školy: SZeŠ a SOU CHKT

Komenského 873
517 41 Kostelec nad Orlicí

Informace o přijímacím řízení naleznete na webu školy v záložce PRO UCHAZEČE.

www.szeskostelec.cz

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

Rozpis služeb stomatologické lékařské služby první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2021

ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin

06.02.	MDDr. Chládek Tomáš	Kvasiny 145	771 155 445
07.02.	MDDr. Rýdlová Zuzana	Tyršova 515 , Opočno	777 667 353
13.02.	MUDr. Loukota Jan	Komenského 127 , Opočno	494 621 665
14.02.	MDDr. Machková Terezie	Jana Pitry 448, Opočno	731 980 112
20.02.	MUDr. Malátková Ludmila	poliklinika Rychnov n. Kn.	494 515 696
21.02.	MDDr. Matoušková Lucie	Kvasinská 129, Solnice	602 152 873
27.02.	MUDr. Miřejovská Dagmar	Třebízského 799, Kostelec n. Orł.	494 323 152
28.02.	MDDr. Motyčka Martin	Komenského 44, Rychnov n. Kn.	775 224 093
06.03.	MDDr. Paličková Zlata	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244

Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje
tel.: 841 155 155

V únoru bude druhý výpůjční den **16. 2. 2021**, pokud to vládní opatření dovolí.

Vážení čtenáři a čtenářky,

dovolte mi malé ohlédnutí za minulým rokem 2020. V naší knihovně máme registrováno 32 čtenářů a čtenářek, kteří si v loňském roce vypůjčili celkem 341 knih, což je sice méně než minulých letech, bylo to však ovlivněno vládními opatřeními proti šíření koronaviru, a knihovna proto nemohla být otevřena pravidelně, jak jsme byli zvyklí. V březnu až květnu byla uzavřena a k omezením došlo i na podzim.

V naší knihovně máme k dispozici velký výběr knih různých žánrů z původní knihovny, ale i knihy z výměnného fondu z knihovny v Kostelci nad Orlicí, které zahrnují i novinky na knižním trhu. Výměnný fond se pravidelně obměňuje. Přestože nám všem v loňském roce zkomplikovala pandemie koronaviru život a nemohli jsme se v knihovně pravidelně scházet, jak jsme byli zvyklí, snažili jsme se zajistit půjčování knih, tak jak to situace umožňovala. Věřím, že se vše zase zlepší a my se budeme opět v knihovně pravidelně vídat.

Přeji vám všem v novém roce 2021 hlavně zdraví a pohodu a těším se na vaši návštěvu v knihovně.

Knihovnice Helena Jiroušková

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Únor býval měsícem ještě dosti mrznoucím a aktivita zahrádkářů je především závislá na stávajícím počasí. **Jeden měsíc v roce by zahrada měla ležet pod sněhem**, což by bylo hodně dobře podle pranostiky „*únor bílý, pole sílí.*“ Stávalo se však, že v některých letech v únoru osychaly záhony zryté na podzim.

Zatímco v lednu po blátivých Vánocích má země ještě nějakou energii, kterou tlumí promrzání, v únoru ji zpravidla všechnu vydává, a tím chladne. Může se nám zdát, že se v přírodě ještě nic neděje a **ovocné stromy** a ostatní dřeviny zdánlivě odpočívají, ale pravdou je to, že **se pozvolna připravují na jaro**. Při těch výkyvech počasí přece jen nějaký ten sníh spadnul, a i nárazově přicházející přeháňky dávají určitou naději, že alespoň z jara první vlaha bude přátelská k vyživování jarní vegetace.

Je ještě však doba, kdy je dobré ponechat venkovní záhony v klidu. Co bychom na nich chtěli stihnout v únoru, můžeme s klidem odložit na březen. Začínají se prodlužovat dny (*na Hromnice o hodinu více*), a pokud bude k tomu vhodné počasí, můžeme řezat potřebné rouby jaderovin pro jarní roubování, což bylo zmíněno v minulém čísle Brodíku.

Nyní slíbená informace o roubovacích metodách. Rouby k roubování musí být především zdravé, vyzrálé a nacházející se ve vegetačním klidu. Před samotnou aplikací si jejich stav můžeme odzkoušet, a to tak, že na spodní části roubu lehce odřízneme kůru a má-li oblast pod kůrou sytě zelenou barvu a pupeny ještě nenarašují, jsou rouby v pořádku. K roubování používáme několik metod, ale je třeba vždy uvážit, kterou budeme aplikovat, a také přihlídnout k síle podnože a k síle roubu. Rovněž bereme v úvahu odrůdy jednotlivých jedinců a jejich nároky na prostředí, ve kterém by měly dávat užitek.

Jak bylo zmíněno, **je mnoho metod.** Metoda „kopulací“ je jednoduchý a velice používaný způsob, ale při stejné síle roubu a podnože. Tzv. „anglická kopulace“ je vylepšený způsob kopulace s odborných zářezem, roubování „na kozí nožku“, se používá jak v období bez mízy, tak i v období s mízou, je

ale obtížnější na přesnost zářezů. Roubování „do klínu“ - k této metodě můžeme použít i delší rouby, než jaké jsou běžné. Roubování „do rozštěpu“ v období bez mízy se používá většinou u ovocných druhů vybraných v období mízy spíše stromkové angrešty, stromkové rybízky a ořešáky. Roubování „za kůru“ používáme pouze v jarním období v době mízy. Nemá-li podnož ještě dostatečný obsah mízy, nedoporučuje se tento způsob použít.

V období druhé mízy můžeme roubovat třešně, višně a nejvhodnější dobou pro toto je **období od začátku srpna do konce září**. Rouby ale musíme řezat bezprostředně před roubováním a odstraňujeme listy. Toto roubování je výhodné u podnoží, na kterých se neujaly rouby při jarním roubování. Roubování ořešáků provádíme za mízy, rouby také řežeme těsně před roubováním, kdy již proudí míza a z roubů používáme pouze nenarašená očka. Seřezáváme na jeden pupen na sedélko a roubojeme nejlépe „Tittelovým způsobem“. Podnož musí mít dostatek listů, nebo větví.

V tomto zimním období, kdy máme čas ke přemýšlení nad tím, co všechno budeme chtít pěstovat na našich pozemcích, by bylo vhodné připomenout si, co jednotlivé plodiny zdravého obsahují a čím napomáhají k potlačování některých negativních účinků.

Česnek – má protibakteriální účinky, snižuje hladinu cholesterolu v krvi a podporuje volný průtok krve, využívá se proti rýmě, zánětům a v případě dýchacích potíží. Má vysoký obsah vitaminů A, B1, B2 a C.

Brokolice – napomáhá při látkové výměně a tím práci svalů srdce a nervových tkání, má vysoký obsah antioxidačního betakarotenu a vitaminů C a E. Je bohatým zdrojem kyseliny listové a železa.

Cibule – posiluje imunitní systém. V cibuli obsažené éterické oleje brzdí zánětlivé procesy a uvolňují hleny. Snižuje riziko arteriosklerózy a trombózy. Používá se na obklady při různých neduzích a bolestech.

Mrkev – snižuje cholesterol, předchází zácpě, tlumí nedokrvení a oslabení organismu a posiluje zrakové buňky. Pomáhá při kožních chorobách. Je bohatá na vitaminy A, B a C, betakaroten, železo, draslík a sodík. Má širokou škálu upotřebení.

Petržel – její vysoký obsah železa zabraňuje chudokrevností. Posiluje imunitní systém. Je užitečným zdrojem vápníku. Je bohatá na vitamin C, provitamin A, železo, vápník, draslík, fosfor, hořčík, síru a křemík. Pomáhá organismu zbavovat se nadměrných tekutin a povzbuzuje činnost jater.

Celer – je to nejen známá zelenina, ale i důležitá léčivka. Je vhodný jako potravinový doplněk pro nemocné cukrovkou. Obsažené éterické oleje mají povzbuzující účinek na zažívací orgány. Používají se všechny části celeru, jeho nať je bohatá na vitaminy a minerály.

Pór – tak jako cibule a česnek je také mimořádně antiseptický a pomáhá chránit srdce a artérie před arteriosklerózou a vysokým krevním tlakem. Obsahuje velké množství vitamínu E, karotenů, železa, kyselinu listovou, vitaminy C a B1. Působí proti žlučovým kamenům a nechutenství i nadýmání.

Salát – obsahuje kyselinu listovou a vitamin B. Zlepšuje činnost mozku, koncentraci a činnost jater.

Ředkvička – pomáhá při prevenci rakovinových onemocnění. Éterické oleje podporují činnost žlučníku a urychlují zažívací procesy. Obsahuje vitaminy C a B, působí proti onemocnění žlučníku, žaludku a průdušek.

Špenát – betakaroten a vitamin E zachytávají volné radikály. Kalium snižuje krevní tlak a magnézium působí proti svalovým křečím. Může ochraňovat před degenerací zraku. Je užitečným zdrojem železa. Obsahuje vitaminy C, B1, B2, jód, vápník a kyselinu šťavelovou, která váže vápník.

Červená řepa – zmírňuje infekce dýchacích cest, reguluje krevní oběh, léčí ekzémy, posiluje vlasy, obsahuje rozpustné vlákniny, které snižují hladinu cholesterolu. Je součástí diet při onemocnění jater a arterioskleróze. Obsahuje látky s protirakovinnými účinky, rovněž vitaminy skupiny B, vzácné minerální a lipotropní látky. Obsahuje jód, kobalt a doporučuje se při odtučňovacích kúrách, onemocnění jater a ledvin. Je výživná, posiluje organismus pomáhá při léčbě chřipky a nachlazení.

Zelí – obsahuje celý rozsah rostlinných látek a díky velkému obsahu vitamínu C předchází rakovinovým onemocněním. Balastní látky regulují zažívání a povzbuzují činnost střeva. Šťáva ze zelených listů zmírňuje záněty, působí dezinfekčně a odvádí škodlivé látky přes kůži. Obsahuje antioxidanty.

Rajčata – brzdí růst choroboplodných bakterií ve střevech. Kalium snižuje krevní tlak. Pomáhají při různých poruchách trávení. Obsahují antioxidanty, množství vitamínu E, C a betakaroten.

Paprika – obsahuje vitamin C, neutralizuje volné radikály a posiluje obranyschopnost organismu. Přírodní látka kapsaicin povzbuzuje činnost zažívacího traktu. Betakaroten posiluje buňky.

Kukuřice – vysoký obsah manganu působí proti stresu, svalovým křečím a srdeční arytmií. Obsah železa pomáhá proti chudokrevnosti.

Brambory – jako základní potravina jsou bohatým zdrojem vitaminů C a B. Obsahují množství draslíku, magnezia, fosforu a železa. Je to plodina širokého využití nejen v potravinářství, ale i při řešení léčebných metod i v lidové medicíně a ostatních oblastech.

To je jen pár poznatků o našich základních potravinách a přáli bychom si, aby i v těchto obtížných obdobích i v těch, která nás ještě čekají, jsme měli dostatek energie a vitaminů ze svých přírodních zdrojů, hlavně nyní v boji s na nás nasměřovanými neduhy a novými druhy nemocí.

Za Český zahrádkářský svaz František Břečtan

JSDH LHOTY U POTŠTEJNA

OCHRANA OBYVATELSTVA – DÍL TŘETÍ

V tomto vydání bych Vás rád seznámil s **kontejnerem nouzového přežití**. Naše jednotka s ním byla prakticky seznámena během kurzu nazvaného **Tech-nik ochrany obyvatelstva** ve Velkém Poříčí, který proběhl v září 2020. Jeho využití je možné při mimořádných situacích, kdy je zapotřebí nouzové ubytování osob, ale také jako zázemí pro zasahující hasiče nebo štáb velitele zásahu.

Kontejner nouzového přežití

Kontejner slouží pro nouzové ubytování 50 osob, chrání před nepříznivými klimatickými podmínkami. Zajišťuje základní hygienické zázemí, stravování a jeho rozvinutí je možné provést nezávisle na inženýrských sítích. Konstrukce kontejneru je skříňová a určena pro přepravu na nákladních automobilech. Samotný kontejner je kompletně vybaven tak, aby po roz-

vinutí poskytoval ochranu bez nutnosti doplnění z dalších zdrojů. Má vlastní vytápění, zdroj elektrické energie za pomoci elektrocentrály, zásobu pitné vody, prostředky pro nouzové stravování a základní hygienu. Jeho prostor je vybaven jednou sprchou a toaletou, dále kuchyňkou s vybavením.

Nafukovací stan

Součástí kontejneru je dále nafukovací stan s kompresorem a nezávislým vytápěním. Je možné ho vybavit podlahou, lavicemi a stoly. Stan a kontejner se propojují přístřešky, tak aby uživatelé byli kryti před rozmarnou počasí, pokud se například pohybují mezi sprchou a stanem. Na noc je stan určen pro rozložení 50 karimatek pro přespání, pro uživatele jsou připraveny spací pytle.

Další možnosti

Pro osvětlení vnitřních a vnějších prostor lze využít sady světel a prodlužovacích kabelů. Kontejner může přijímat radiový signál a pomocí audiotekniky ji poskytovat uživatelům, umožňuje také vytvořit pokrytí Wi-Fi sítě s přístupem k internetu.

Disponuje vlastní zásobou 500l pitné vody, 100l motorové nafty pro nezávislé vytápění a 100l benzínu pro elektrocentrálu.

Tyto kontejnery jsou dislokovány na jednotlivých krajích, u nás tedy na centrální stanici v Hradci Králové.

*Martin Růžička,
velitel JSDH Lhoty u Poštějna*

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **únoru** oslaví
významné životní jubileum

83 let
pan **Jiří Kroul** z Borovnice

65 let
paní **Olga Zaňková z Rájce**

*Přejeme hlavně pevné zdraví
a životní pohodu.*

Sociální a kulturní výbor

POČASÍ U NÁS V NOVÉM

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 48 v obci Rájec. Nová meteostanice je v provozu od srpna 2018.

LEDEN 2021	
teplota max.	8,7°C
teplota min.	-13,1°C
průměrná teplota	-0,5°C

Srážky	
Leden	220,4mm ² s 13 dnů deště, nejvíce srážek dne 29.1.2021 a to 4,5mm ²

Víteř průměr	
Leden	1,2m/s , nárazy 15,6m/s v datum 3.1.2021 a směr V

Podrobnější info zde na odkazu: <http://www.pocasirajec.cz/noaa.php>
Pro případné dotazy jsem zřídil e-mail: pocasirajec@seznam.cz

ZIMA, SNÍH, KRMÍTKA...

Druhá polovina ledna nám přinesla sníh. Zdá se, že sněhová pokrývka tu bude i během února. Drobné ptactvo, kterého bylo v našich zahradách dříve mnohem více než dnes, je třeba v zimě přikrmovat.

Nikdy však do krmítek nedávejte zbytky jídel, cokoli slaného nebo sladkého, co by ptákům ublížilo a mohlo je i zabít.

Do krmítka patří: slunečnicová semena, vyloupané nebo půlené vlašské ořechy, proso, konopná semena, nakrájená jablka nebo hrušky, lojové koule – ty ale vyndáme z plastové sítě, aby se ptáci nezranili.

Krmítko doplňujeme každý den, protože malí návštěvníci si na jeho přítomnost rychle zvyknou a vůbec jim nevadí, že třeba chumelí a fouká vítr. Dokladem je několik fotek pořízených právě za takového počasí těsně před uzávěrkou únorového čísla Brodík...

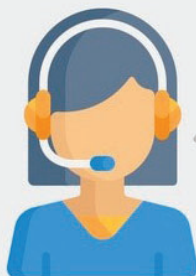
PaedDr. Ladislav Miček

Královéhradecký kraj spustil vlastní informační linku pro pomoc s očkováním proti covid-19. Linka bude v provozu ve všední dny od 09:00 do 15:00. Nenahrazuje celostátní koronavirovou linku 1221, ale slouží jako další informační alternativa pro obyvatele regionu. Lidé se na ni dovolají na telefonním čísle 495 817 110.

Po registraci si lidé podle dalších pokynů zarezervují termín a následně se budou moci nechat očkovat na jednom ze sedmi stávajících očkovacích míst regionu – v nemocnicích v Hradci Králové, Náchodě, Trutnově, Jičíně, Dvoře Králové nad Labem, Rychnově nad Kněžnou a také ve Vrchlabí.

Vedle stránek ministerstva zdravotnictví lidé najdou o očkování také na krajském webu na adrese koronavirus.kr-kralovehradecky.cz. Lidé mohou primárně získat informace či pomoc s registrací na centrální informační lince ke koronaviru 1221.

Infolinka k očkování proti COVID-19

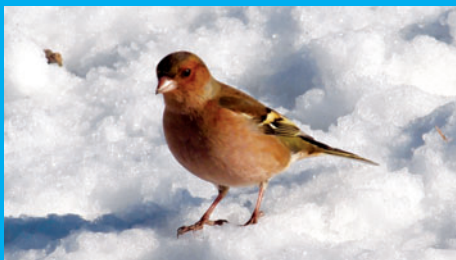
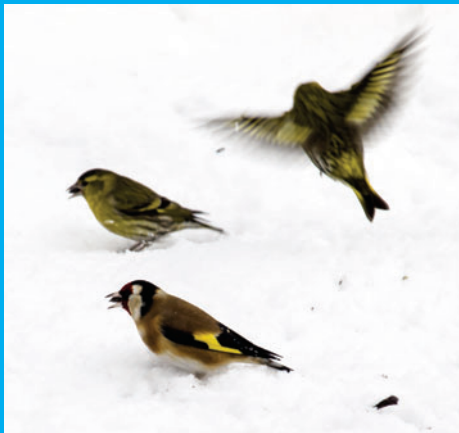
Můžu Vám poradit
s očkováním proti
covid-19?

495 817 110

V provozu ve všední dny
od 9:00 do 15:00

Fotografie ke článku "**Zima, sníh, krmítka...**,"
který naleznete na straně 22.

PaedDr. Ladislav Miček

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.
Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 28. 2. 2021.
Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.
Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.